

Handläggare

Roland Palm
Tfn: 08-508 30108

Diarienummer

30-675/07

Datum

2007-10-23

Sidnummer

I (3)

KNs sammanträde

2007-10-30

Ärendenummer

7

SVAR PÅ "SKRIVELSE TILL KYRKOGÅRDSNÄMNDEN I ANLEDNING AV KRISLEDNINGSÖVNING I STOCKHOLM 24 – 26 APRIL 2007"

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner förvaltningens svar.

Mats Larsson,
förvaltningschef

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningschefens stab.

Bakgrund

Vid nämndens sammanträde den 17 april 2007 uppdrog nämnden åt förvaltningen att återkomma med en redogörelse av vilken kapacitet det finns i Stockholm för att inom rimlig tid "gravlägga" personer oavsett nationalitet och kulturell bakgrund om en större katastrof drabbar staden. Frågan ställdes av nämndens ordförande Yvonne Fernell-Ingelström (m).

Sammanfattning

Av ärendet framgår att stadens planeringsfokus vid katastrofer eller extraordinära händelser flyttats från hur staden ska agera vid höjd krigsberedskap och öppet krig till hur staden ska hantera stora civila katastrofer.

För kyrkogårdsnämnden ställs i första hand krav på att ta hand om och förvara de avlidna fram till att en gravsättning kan genomföras. Planeringen utgår ifrån att stadens Idrottsförvaltning ställer ishallar till förfogande.

Tillgången till gravplatser, vid en större civil katastrof täcks i första hand av den stora reservkapacitet som idag finns vid Strandkyrkogården. Det gäller även kistgravar.

När det gäller kremering och urngravar ser förvaltningen inga problem att även vid en mycket stor ökning klara behovet.

Förvaltningens tidigare kris- och katastrofplan (beredskapsplan) bygger på en lagstiftning och på ett förhållningssätt som inte längre gäller. Förvaltningen anser att en ny plan för extraordinära händelser inte bör tas fram just nu utan avvakta ett för hela staden gemensamt utvecklingsarbete. Tills vidare utgör detta tjänsteutlåtande grunden för nämndens och förvaltningens agerande vid ”extraordinära händelser”.

Förvaltningens synpunkter

Ny krisledningsplan

Stadsledningskontoret har den 2007-03-05 presenterat en *Krisledningsplan för Stockholms stad vid extraordinära händelser*. Planen tar upp vilka mål, principer och utgångspunkter som numer gäller för stadens krishantering samt vilka förebyggande och förberedande arbeten som behövs för att kunna möta en extraordinär händelse. Planen redogör också för stadens ledningsorganisation och olika förvaltningars ansvar. I denna nya plan har fokus flyttats från hur staden ska agera vid höjd krigsberedskap och öppet krig till hur staden ska hantera stora civila katastrofer. Kyrkogårdsnämnden/-förvaltningen ingår inte i de som kallas in för att hantera ett krisläge.

Förvaltningens tidigare kris- och katastrofplan (beredskapsplan) bygger på en lagstiftning och på ett förhållningssätt som inte längre gäller. Förvaltningen anser att en ny plan för extraordinära händelser inte bör tas fram just nu utan avvakta ett för hela staden gemensamt utvecklingsarbete. Tills vidare utgör detta tjänsteutlåtande grunden för nämndens och förvaltningens agerande vid ”extraordinära händelser”.

Tidigare beredskapsplaner

Tidigare beredskapsplaner utgick ifrån att kyrkogårdsförvaltningen skulle kunna ta hand om cirka 10 000 döda som skulle kunna gravsättas inom 3 dagar. Detta är inte längre ett realistiskt planeringsalternativ. Även om en katastrof skulle inträffa med många döda är det troligen inte fråga om en omedelbar gravsättning. Identifiering och planering av var varje individ ska gravsättas kommer att ta tid och under denna tidsperiod kan planering fortgå av hur och var gravsättning ska ske.

Behov av mark för gravsättning mot bakgrund av ny krisledningsplan

Även om en katastrof skulle inträffa i Stockholm med många avlidna blir behovet av en omedelbar gravsättning av dessa med dagens fokus förmodligen hanterbart. I ytterst få om än några fall kan en omedelbar gravsättning bli aktuell och då på order av någon ”överordnad” myndighet som regeringen, eller dylikt. I alla andra fall kommer gravsättning att ske först sedan identifiering av de omkomna skett och efter de anhörigas önskan. I detta skede kan alla hänsyn tas till nationalitet och kulturell bakgrund.

Erfarenheterna från tsunamikatastrofen julen 2004 visar att det finns tid att planera var och hur en gravsättning ska ske.

Större behov av plats för förvaring av avlidna

Den dimensionerande faktorn är snarast stadens förmåga att ta hand om och förvara de avlidna fram till att en gravsättning kan genomföras. I de gamla beredskapsplaner som finns i staden finns inskrivet att någon av Idrottsförvaltningens ishallar tas i anspråk

för detta ändamål. Kontakt har tagits med förvaltningschefen vid Idrottsförvaltningen som bekräftar att detta gäller fortfarande.

Samarbete med begravningsbyråer

Andra saker som man måste planera för inför en krissituation av större omfattning är hur man ska lösa identifieringen av de avlidna, tillgången på kistor/likesäckar och hur transporten av de avlidna ska ske. Identifieringen är en polisiär uppgift. Transporter och framtagning av kistor måste lösas i samarbete med begravningsbyråbranschen. Förvaltningen träffar regelbundet företrädare för begravningsbyråerna. Denna fråga kommer att tas upp för diskussion.

Tillgången på mark för kistgravsättning i stor skala

Förvaltningen har under åtskilliga år framåt möjlighet att ställa områden för kistgravar till förfogande. Det går inte i alla delar av staden men stor reservkapacitet finns t ex på Strandkyrkogården. Skulle ett läge uppkomma där staden beordras att gravsätta stora mängder avlidna kommer detta troligen kopplas samman med särskilda befogenheter. Då finns möjlighet att få mandat att använda ytor som vi i dag inte anser oss kunna använda för nya gravar på våra begravningsplatser.

På både Norra begravningsplatsen och Skogskyrkogården finns gamla så kallade allmängravsområden där gravsättning skett före år 1950. Fredningstiden på 25 år för tidigare gravsättningar inom dessa områden har gått ut för väldigt länge sedan och där finns endast ett fåtal aktuella gravplatser. Stora områden innehåller alltså gamla gravar som i dag saknar gravrättsinnehavare. Dessa områden har förvaltningen låtit ligga i avvaktan på framtida omplanering. Vid en krissituation med särskilda befogenheter kan dessa områden användas även om man vid gravsättning riskerar att gräva igenom en jordvolym där en tidigare gravsättning skett för mer än 50 år sedan.

Kremeringskapacitet och mark för urngravsättning i stor skala

När det gäller kremering och urngravar ser förvaltningen inga problem att även vid en mycket stor ökning klara behovet.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att detta tjänsteutlåtande får utgöra grunden för nämndens och förvaltningens agerande vid "extraordinära händelser" fram till dess att staden ger stadens förvaltningar uppdrag att utarbeta en för hela staden gemensam plan för extraordinära händelser

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelsen från av nämndens ordförande Yvonne Fernell-Ingelström (m) angående katastrofberedskap.

Samråd med de fackliga organisationerna har ägt rum 2007-10-18.

Bilaga: Yvonne Fernell-Ingelström (m): Skrivelse med anledning av krisledningsövning i Sthlm 24-26 april 07.